

BESLUIT (EU) 2022/2424 VAN DE COMMISSIE**van 5 december 2022****betreffende de verenigbaarheid van de prestatiedoelstellingen in het overeenkomstig Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad door Roemenië ingediende ontwerp prestatieplan met de Uniewijde prestatiedoelstellingen voor de derde referentieperiode***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2022) 8740)***(Slechts de tekst in de Roemeense taal is authentiek)****(Voor de EER relevante tekst)**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot vaststelling van het kader voor de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim ("de kaderverordening") ⁽¹⁾, en met name artikel 11, lid 3, punt c),

Gezien Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 van de Commissie van 11 februari 2019 tot vaststelling van een prestatie- en heffingsregeling in het gemeenschappelijk Europees luchtruim en tot intrekking van Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 390/2013 en (EU) nr. 391/2013 ⁽²⁾, en met name artikel 15, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

ALGEMENE OVERWEGINGEN

- (1) Krachtens artikel 10 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 moeten de lidstaten, op nationaal niveau of op het niveau van functionele luchtruimblokken (FAB's), prestatieplannen opstellen die bindende prestatiedoelstellingen moeten bevatten voor elke referentieperiode van de prestatieregeling voor luchtvaartnavigatiediensten en netwerkfuncties. Die prestatiedoelstellingen moeten verenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen die door de Commissie zijn vastgesteld voor de desbetreffende referentieperiode.
- (2) De Uniewijde prestatiedoelstellingen voor de derde referentieperiode (RP3) werden aanvankelijk vastgesteld in Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/903 van de Commissie ⁽³⁾. Aangezien die Uniewijde prestatiedoelstellingen en de ontwerp prestatieplannen voor RP3 die in oktober 2019 door de lidstaten werden ingediend, waren opgesteld vóór de uitbraak van de COVID-19-pandemie in maart 2020, werd daarin geen rekening gehouden met de aanzienlijke terugval van het luchtverkeer ten gevolge van de maatregelen die de lidstaten en derde landen hebben genomen om de pandemie in te dammen.
- (3) Als reactie op de impact van de COVID-19-pandemie op de verlening van luchtvaartnavigatiediensten zijn in Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1627 van de Commissie ⁽⁴⁾ uitzonderlijke maatregelen voor RP3 vastgesteld, die afwijken van de bepalingen van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317. De Commissie heeft op 2 juni 2021 Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/891 ⁽⁵⁾ vastgesteld, met herziene Uniewijde prestatiedoelstellingen voor RP3. Op basis daarvan hebben de lidstaten in oktober 2021 ontwerp prestatieplannen bij de Commissie ingediend met herziene lokale prestatiedoelstellingen voor RP3.

⁽¹⁾ PB L 96 van 31.3.2004, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 56 van 25.2.2019, blz. 1.

⁽³⁾ Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/903 van de Commissie van 29 mei 2019 tot vaststelling van de EU-wijde prestatiedoelen voor het netwerk voor luchtverkeersbeheer voor de derde referentieperiode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024 (PB L 144 van 3.6.2019, blz. 49).

⁽⁴⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2020/1627 van de Commissie van 3 november 2020 inzake uitzonderlijke maatregelen voor de derde referentieperiode (2020-2024) van de prestatie- en heffingsregeling voor het gemeenschappelijk Europees luchtruim ten gevolge van de COVID-19-pandemie (PB L 366 van 4.11.2020, blz. 7).

⁽⁵⁾ Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/891 van de Commissie van 2 juni 2021 tot vaststelling van herziene EU-wijde prestatiedoelstellingen voor het netwerk voor luchtverkeersbeheer voor de derde referentieperiode (2020-2024) en tot intrekking van Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/903 (PB L 195 van 3.6.2021, blz. 3).

- (4) Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/728 van de Commissie ⁽⁶⁾ was gericht tot België, Duitsland, Griekenland, Frankrijk, Cyprus, Letland, Luxemburg, Malta, Nederland, Roemenië en Zweden. In dat besluit heeft de Commissie vastgesteld dat de in het ontwerp-prestatieplan voor RP3 van Roemenië opgenomen prestatiedoelstellingen inzake en-route kostenefficiëntie niet verenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen, en heeft zij aanbevelingen gedaan voor de herziening van die doelstellingen.
- (5) In antwoord op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die op 24 februari 2022 begon, heeft de Unie beperkende maatregelen vastgesteld waarbij Russische luchtvaartmaatschappijen, alle in Rusland geregistreerde luchtvaartuigen en alle niet in Rusland geregistreerde luchtvaartuigen die eigendom zijn van, worden gecharterd door of anderszins onder zeggenschap staan van Russische natuurlijke of rechtspersonen, entiteiten of organen het verbod krijgen opgelegd om in de Unie te landen of op te stijgen of de Unie te overvliegen. Deze beperkende maatregelen en de door Rusland genomen tegenmaatregelen hebben geleid tot veranderingen in het luchtverkeer in het Europese luchtruim. Sommige lidstaten zijn zwaar getroffen door een aanzienlijke daling van het aantal overvliegende luchtvaartuigen in het luchtruim dat onder hun verantwoordelijkheid valt. Op het niveau van de Unie is de waargenomen impact op het aantal vluchten echter beperkt gebleven, wat in contrast staat met de sterke afname van het luchtverkeer in heel Europa als gevolg van de uitbraak van de COVID-19-pandemie.
- (6) Roemenië heeft op 13 juli 2022 een herzien ontwerp-prestatieplan voor RP3 (het “herziene ontwerp-prestatieplan”) bij de Commissie ingediend.
- (7) Het prestatiebeoordelingsorgaan, dat de Commissie bijstaat bij de tenuitvoerlegging van de prestatieregeling overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 549/2004, heeft een verslag met zijn beoordeling over het herziene ontwerp-prestatieplan bij de Commissie ingediend.
- (8) Overeenkomstig artikel 15, lid 1, van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 heeft de Commissie, rekening houdende met lokale omstandigheden, de verenigbaarheid van de in het herziene ontwerp-prestatieplan van Roemenië opgenomen lokale prestatiedoelstellingen beoordeeld op basis van de criteria die zijn vastgesteld in punt 1 van bijlage IV bij die verordening. De Commissie heeft de beoordeling voor elk prestatiekerngebied en de bijbehorende prestatiedoelstellingen aangevuld door de ontwerp-prestatieplannen te toetsen aan de elementen van punt 2 van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.
- (9) In de in juni 2022 gepubliceerde basisverkeersprognose van de Statistics and Forecast Service (Statfor) van Eurocontrol is rekening gehouden met de gewijzigde omstandigheden met betrekking tot het luchtverkeer in het Europese luchtruim. Op basis van die prognose merkt de Commissie op dat er tijdens de rest van RP3 naar verwachting extra vliegbewegingen in het luchtruim van Roemenië zullen plaatsvinden als gevolg van verschuivingen in de luchtverkeersstromen naar aanleiding van de Russische oorlog in Oekraïne. Die situatie leidt echter niet tot een aanzienlijke wijziging van de operationele voorwaarden voor luchtvaartnavigatiediensten in Roemenië en heeft geen negatieve gevolgen voor het herziene ontwerp-prestatieplan.

BEOORDELING DOOR DE COMMISSIE

Beoordeling van de prestatiedoelstellingen op het prestatiekerngebied veiligheid

- (10) Wat het prestatiekerngebied veiligheid betreft, heeft de Commissie de verenigbaarheid beoordeeld van de door Roemenië ingediende doelstellingen inzake de effectiviteit van het veiligheidsbeheer van verleners van luchtvaartnavigatiediensten (Air Navigation Service Providers, ANSP's), overeenkomstig punt 1.1 van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.

⁽⁶⁾ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/728 van de Commissie van 13 april 2022 inzake de onverenigbaarheid van bepaalde prestatiedoelstellingen in de krachtens Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad door België, Duitsland, Griekenland, Frankrijk, Cyprus, Letland, Luxemburg, Malta, Nederland, Roemenië en Zweden ingediende ontwerpen van nationale plannen of plannen voor functionele luchtruimblokken met de Uniewijde prestatiedoelstellingen voor de derde referentieperiode, en inzake de vaststelling van aanbevelingen voor de herziening van die doelstellingen (PB L 135 van 12.5.2022, blz. 4).

- (11) De door Roemenië voorgestelde lokale veiligheidsprestatiedoelstellingen met betrekking tot de effectiviteit van het veiligheidsbeheer, opgesplitst per doelstelling van het veiligheidsbeheer en uitgedrukt als een niveau van uitvoering:

Roemenië	Doelstellingen met betrekking tot de effectiviteit van het veiligheidsbeheer, uitgedrukt als niveau van tenuitvoerlegging, variërend van EASA-niveaus A tot en met D				
Betrokken verlener van luchtvaartnavigatiediensten	Doelstelling inzake veiligheidsbeheer	2022	2023	2024	Doelstellingen voor de hele Unie (2024)
ROMATSA	Veiligheidsbeleid en -doelstellingen	C	C	C	C
	Beheer van veiligheidsrisico's	C	C	D	D
	Veiligheidsborging	C	C	C	C
	Bevordering van de veiligheid	C	C	C	C
	Veiligheidscultuur	C	C	C	C

- (12) De door Roemenië voorgestelde veiligheidsprestatiedoelstellingen voor de verlener van luchtvaartnavigatiediensten, Romatsa, zijn in overeenstemming met de EU-wijde prestatiedoelstellingen.
- (13) De Commissie merkt op dat het door Roemenië ingediende herziene ontwerp prestatieplan maatregelen bevat voor Romatsa met het oog op de verwezenlijking van de lokale veiligheidsdoelstellingen, met inbegrip van de uitvoering van interne procedures voor toezicht op de veiligheid en processen voor voortdurende verbetering van de doeltreffendheid van het veiligheidsbeheer.
- (14) In het licht van hetgeen is uiteengezet in de overwegingen 11, 12 en 13 en gezien het feit dat de in Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/891 vastgestelde Uniewijde veiligheidsprestatiedoelstellingen uiterlijk in het laatste jaar van RP3, namelijk 2024, moeten worden bereikt, moeten de doelstellingen op het prestatiekerngebied veiligheid die zijn opgenomen in het herziene ontwerp prestatieplan van Roemenië derhalve als verenigbaar met de Uniewijde prestatiedoelstellingen worden beschouwd.

Beoordeling van de prestatiedoelstellingen op het prestatiekerngebied milieu

- (15) Wat het prestatiekerngebied milieu betreft, is de verenigbaarheid van de door Roemenië ingediende doelstellingen inzake de gemiddelde horizontale en-routevluchtefficiëntie van het werkelijke traject beoordeeld overeenkomstig punt 1.2 van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317. De in het herziene ontwerp prestatieplan van Roemenië voorgestelde doelstellingen zijn vergeleken met de relevante referentiewaarden voor horizontale en-routevluchtefficiëntie die zijn uiteengezet in het plan voor de verbetering van het Europese routenetwerk (ERNIP) en die beschikbaar waren op de datum waarop de herziene Uniewijde prestatiedoelstellingen voor RP3 werden vastgesteld, namelijk 2 juni 2021.
- (16) Voor het jaar 2020 is de Uniewijde prestatiedoelstelling voor RP3 op het prestatiekerngebied milieu, die oorspronkelijk was vastgesteld in Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/903, vóór de uitbraak van de COVID-19-pandemie, niet herzien bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/891 omdat de termijn voor de toepassing van die doelstelling was verstreken en de uitvoering ervan dus definitief was geworden, waardoor er geen mogelijkheid was om ze retroactief aan te passen. Evenzo is het niet mogelijk om in de herziene ontwerp prestatieplannen met terugwerkende kracht wijzigingen aan te brengen in de lokale milieuprestatiedoelstellingen voor het jaar 2021 die door de lidstaten zijn vastgesteld in de ontwerp prestatieplannen die in oktober 2021 zijn ingediend. Derhalve werd de verenigbaarheid van de lokale milieuprestatiedoelstellingen met de overeenkomstige Uniewijde prestatiedoelstellingen beoordeeld voor de jaren 2022, 2023 en 2024.

- (17) De door Roemenië voorgestelde prestatiedoelstellingen voor het prestatiekerngebied milieu en de overeenkomstige nationale referentiewaarden voor RP3 in het ERNIP, uitgedrukt als de gemiddelde horizontale en-routevluchtefficiëntie van het werkelijke traject:

Roemenië	2022	2023	2024
Doelstellingen op het prestatiekerngebied milieu, uitgedrukt als de gemiddelde horizontale en-routevluchtefficiëntie van het werkelijke traject	2,05 %	2,05 %	2,05 %
Referentiewaarden	2,05 %	2,05 %	2,05 %

- (18) De Commissie merkt op dat de door Roemenië voorgestelde milieudoelstellingen gelijk zijn aan de overeenkomstige nationale referentiewaarden voor elk van de jaren 2022, 2023 en 2024.
- (19) De Commissie merkt op dat Roemenië in zijn herziene ontwerp prestatieplan maatregelen heeft gepresenteerd voor de verwezenlijking van de lokale milieudoelstellingen, waaronder zijn deelname aan het initiatief voor vrije luchtcorridors in Zuidoost-Europa, intensievere grensoverschrijdende samenwerking, een transitieplan voor de toepassing van prestatiegebaseerde navigatie en wijzigingen in de configuratie van operationele sectoren om het gebruik van het luchtruim te verbeteren.
- (20) In het licht van hetgeen is vermeld in de overwegingen 17, 18 en 19, moeten de doelstellingen op het prestatiekerngebied milieu die in het herziene ontwerp prestatieplan van Roemenië zijn opgenomen, derhalve als verenigbaar met de Uniewijde prestatiedoelstellingen worden beschouwd.

Beoordeling van de prestatiedoelstellingen op het prestatiekerngebied capaciteit

- (21) Wat het prestatiekerngebied capaciteit betreft, is de verenigbaarheid van de door Roemenië ingediende doelstellingen inzake gemiddelde en-route-ATFM-vertraging per vlucht beoordeeld overeenkomstig punt 1.3 van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317. De in het herziene ontwerp prestatieplan van Roemenië voorgestelde doelstellingen zijn vergeleken met de relevante referentiewaarden die zijn uiteengezet in het operationeel netwerkplan en die beschikbaar waren op 2 juni 2021, de datum waarop de herziene Uniewijde prestatiedoelstellingen voor RP3 werden vastgesteld.
- (22) Voor het jaar 2020 is de Uniewijde prestatiedoelstelling voor RP3 op het prestatiekerngebied capaciteit, die oorspronkelijk was vastgesteld in Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/903, vóór de uitbraak van de COVID-19-pandemie, niet herzien bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/891 omdat de termijn voor de toepassing van die doelstelling was verstreken en de uitvoering ervan dus definitief was geworden, waardoor er geen mogelijkheid was om ze retroactief aan te passen. Evenzo is het niet mogelijk om in de herziene ontwerp prestatieplannen met terugwerkende kracht wijzigingen aan te brengen in de lokale capaciteitsprestatiedoelstellingen voor het jaar 2021 die door de lidstaten zijn vastgesteld in de ontwerp prestatieplannen die in oktober 2021 zijn ingediend. Derhalve werd de verenigbaarheid van de lokale capaciteitsprestatiedoelstellingen met de overeenkomstige Uniewijde prestatiedoelstellingen beoordeeld voor de jaren 2022, 2023 en 2024.
- (23) De door Roemenië voor RP3 voorgestelde doelstellingen voor en-route capaciteit, uitgedrukt in minuten ATFM-vertraging per vlucht, en de overeenkomstige referentiewaarden in het operationeel netwerkplan:

Roemenië	2022	2023	2024
Doelstellingen op het prestatiekerngebied capaciteit, uitgedrukt in minuten ATFM-vertraging per vlucht	0,04	0,04	0,04
Referentiewaarden	0,04	0,04	0,04

- (24) De Commissie merkt op dat de door Roemenië voorgestelde capaciteitsdoelstellingen gelijk zijn aan de overeenkomstige nationale referentiewaarden voor elk van de jaren 2022, 2023 en 2024.

- (25) De Commissie merkt op dat Roemenië in het herziene ontwerpprestatieplan maatregelen heeft voorgesteld voor de verwezenlijking van de lokale en-route capaciteitsdoelstellingen. Deze maatregelen omvatten de invoering van een nieuw systeem voor luchtverkeersbeheer, luchtruimconfiguratie die gericht is op de tenuitvoerlegging van vrije luchtcorridors en een flexibel gebruik van luchtruimconcepten, en de indienstname en opleiding van nieuwe luchtverkeersleiders.
- (26) In het licht van hetgeen is vermeld in de overwegingen 23, 24 en 25, moeten de doelstellingen op het prestatiekerngebied capaciteit die in het herziene ontwerpprestatieplan van Roemenië zijn opgenomen, derhalve als verenigbaar met de Uniewijde prestatiedoelstellingen worden beschouwd.

Beoordeling van de capaciteitsdoelstellingen voor terminalluchtvaartnavigatiediensten

- (27) Wat betreft luchthavens die overeenkomstig artikel 1, leden 3 en 4, van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 binnen de werkingssfeer van die verordening vallen, heeft de Commissie haar beoordeling van doelstellingen voor en-route capaciteit aangevuld met de beoordeling van de capaciteitsdoelstellingen voor terminalluchtvaartnavigatiediensten, overeenkomstig punt 2.1, b), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317. Die doelstellingen bleken geen aanleiding te geven tot bezorgdheid ten aanzien van Roemenië.

Beoordeling van de herziene prestatiedoelstellingen op het prestatiekerngebied kostenefficiëntie

- (28) De Commissie heeft in Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/728 geconcludeerd dat de voorgestelde en-route kostenefficiëntiedoelstellingen in het in 2021 ingediende ontwerpprestatieplan van Roemenië onverenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen. Roemenië heeft herziene en-route kostenefficiëntiedoelstellingen voorgesteld in zijn herziene ontwerpprestatieplan.
- (29) De onderstaande tabel bevat de initiële prestatiedoelstellingen inzake en-route kostenefficiëntie voor RP3 voor de heffingszone van Roemenië, zoals vastgesteld in het in 2021 ingediende ontwerpprestatieplan, en de overeenkomstige herziene prestatiedoelstellingen in het herziene prestatieplan dat in 2022 is ingediend:

En-route heffingszone van Roemenië	2014 basis-waarde	2019 basis-waarde	2020-2021-1	2022	2023	2024
Initiële en-route kostenefficiëntiedoelstellingen (opgenomen in het in 2021 ingediende ontwerpprestatieplan), uitgedrukt als bepaalde en-route-eenhedenkosten (in reële termen in prijzen van 2017)	165,00 RON	155,38 RON	298,87 RON	191,50 RON	174,25 RON	174,33 RON
	36,13 EUR	34,03 EUR	65,45 EUR	41,94 EUR	38,16 EUR	38,18 EUR
Herziene en-route kostenefficiëntiedoelstellingen (opgenomen in het herziene ontwerpprestatieplan), uitgedrukt als bepaalde en-route-eenhedenkosten (in reële termen in prijzen van 2017)	165,00 RON	155,38 RON	298,87 RON	179,53 RON	163,47 RON	160,39 RON
	36,13 EUR	34,03 EUR	65,45 EUR	39,32 EUR	35,80 EUR	35,13 EUR

- (30) De Commissie merkt op dat Roemenië zijn lokale kostenefficiëntiedoelstellingen voor de jaren 2022, 2023 en 2024 heeft herzien. In vergelijking met het in 2021 ingediende ontwerpprestatieplan leiden die doelstellingen tot een totale bepaalde eenheidskost (DUC) die 6,9 % lager is in 2022, 2023 en 2024 en 5,4 % lager over RP3 als geheel. Deze verlagingen van de bepaalde eenheidskosten zijn het gevolg van de opwaartse herziening van de verkeersaannames in het herziene ontwerpprestatieplan voor de jaren 2022, 2023 en 2024, die gedeeltelijk worden gecompenseerd door een stijging van de bepaalde kosten voor de jaren 2023 en 2024.

- (31) De Commissie merkt op dat de verkeersaannames die in het herziene ontwerp prestatieplan zijn gebruikt, gebaseerd zijn op de Statfor-basisverkeersprognose van Eurocontrol van juni 2022. In de volgende tabel worden de geraamde en-routediensten voor de heffingszone voor de jaren 2022, 2023 en 2024 vergeleken met de cijfers in het ontwerp prestatieplan:

En-routeheffingszone van Roemenië	2022	2023	2024
<i>Initiële verkeersprognose (opgenomen in het in 2021 ingediende ontwerp prestatieplan), uitgedrukt in duizenden en-routediensten</i>	4 360	5 022	5 269
Geactualiseerde verkeersprognose (opgenomen in het herziene ontwerp prestatieplan), uitgedrukt in duizenden en-routediensten	4 583	5 531	5 825
Vershil	+ 5,1 %	+ 10,1 %	+ 10,6 %

- (32) In vergelijking met het ontwerp prestatieplan dat in 2021 is ingediend, liggen de jaarlijkse stijgingen van het aantal diensten voor de jaren 2022, 2023 en 2024 tussen 5 % en 11 %.
- (33) De herziene bepaalde kosten voor de jaren 2022, 2023 en 2024, uitgedrukt in reële termen in prijzen van 2017, zijn uiteengezet in de volgende tabel:

En-routeheffingszone van Roemenië	2022	2023	2024
<i>Initiële bepaalde kosten in reële termen in prijzen van 2017 (opgenomen in het in 2021 ingediende ontwerp prestatieplan)</i>	835 M RON	875 M RON	919 M RON
Herziene bepaalde kosten in reële termen in prijzen van 2017 (opgenomen in het herziene ontwerp prestatieplan)	823 M RON	904 M RON	934 M RON
Vershil	– 1,5 %	+ 3,3 %	+ 1,7 %

- (34) Het herziene ontwerp prestatieplan bevat een geactualiseerde inflatieprognose voor Roemenië voor de jaren 2022, 2023 en 2024, zoals uiteengezet in de volgende tabel:

En-routeheffingszone van Roemenië	2022	2023	2024
<i>Initiële inflatie-index, met voorspelde jaarlijkse verandering van de inflatie tussen haakjes (gegevens uit het in 2021 ingediende ontwerp prestatieplan)</i>	116,1 (2,1 %)	119,1 (2,6 %)	122,2 (2,6 %)
Herziene inflatie-index , met jaarlijkse verandering van de inflatie tussen haakjes (gegevens uit het herziene ontwerp prestatieplan)	125,9 (9,3 %)	130,9 (4,0 %)	134,8 (3,0 %)

- (35) Als gevolg van de actualisering van de inflatieprognose zullen de herziene bepaalde kosten in nominale termen aanzienlijk stijgen, met name voor de jaren 2023 en 2024, en wel als volgt:

En-routeheffingszone van Roemenië	2022	2023	2024
<i>Initiële bepaalde kosten in nominale termen (opgenomen in het in 2021 ingediende ontwerpprestatieplan)</i>	946 M RON	1 013 M RON	1 088 M RON
Herziene bepaalde kosten in nominale termen (opgenomen in het herziene ontwerpprestatieplan)	1 000 M RON	1 138 M RON	1 209 M RON
Verschil	+ 5,7 %	+ 12,3 %	+ 11,0 %

- (36) De Commissie heeft de verenigbaarheid van de herziene kostenefficiëntiedoelstellingen die door Roemenië zijn voorgesteld overeenkomstig de criteria van punt 1.4, a), b) en c), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.
- (37) Wat betreft punt 1.4, a), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317, merkt de Commissie op dat de tendens van de bepaalde en-route-eenhedskosten op het niveau van de heffingszone, namelijk +0,8 % in de loop van RP3, beter is dan de Uniewijde tendens van +1,0 % in diezelfde periode. De Commissie merkt op dat dit een verbetering betekent ten opzichte van de tendens van de bepaalde eenheidskosten van +2,9 %, die berekend is op basis van de in 2021 ingediende ontwerpprestatieplannen.
- (38) Wat betreft punt 1.4, b), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317, merkt de Commissie op dat de langetermijntendens van de bepaalde en-route-eenhedskosten in de tweede referentieperiode (RP2) en RP3, namelijk -0,3 %, veel slechter is dan de Uniewijde langetermijntendens van -1,3 % in diezelfde periode. De Commissie merkt op dat dit echter een verbetering betekent ten opzichte van de langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten van +0,6 %, berekend op basis van het in 2021 ingediende ontwerpprestatieplan.
- (39) Wat punt 1.4, c), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 betreft, merkt de Commissie op dat de basiswaarde van 34,03 EUR van Roemenië, uitgedrukt in prijzen van 2017, 14,6 % lager is dan de gemiddelde basiswaarde van 39,84 EUR (in EUR 2017) van de relevante vergelijkingsgroep.
- (40) Het is duidelijk dat de herziene kostenefficiëntiedoelstellingen van Roemenië tot gevolg hebben dat de tendens van de bepaalde eenheidskosten in de loop van RP3 beter is dan de overeenkomstige Uniewijde tendens. Voorts zijn de herziene bepaalde eenheidskosten van Roemenië voor 2024 lager dan de basiswaarde voor 2014, waaruit blijkt dat de bepaalde eenheidskosten in de loop van RP2 en RP3 zijn gedaald, ook al wordt de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten niet gehaald. Roemenië geeft blijk van goede prestaties inzake kostenefficiëntie ten opzichte van de basiswaarde voor 2019, die aanzienlijk lager is dan het overeenkomstige gemiddelde van de vergelijkingsgroep. Daarom is de Commissie van oordeel dat, wat Roemenië betreft, de in overweging 38 bedoelde afwijking van de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten niet uitsluit dat de prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie verenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie.
- (41) Al bij al is de Commissie dan ook van oordeel dat Roemenië de aanbevelingen in artikel 3 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/728 met betrekking tot de herziening van zijn kostenefficiëntieprestatiedoelstellingen naar behoren heeft opgevolgd.
- (42) In het licht van hetgeen is vermeld in de overwegingen 29 tot en met 41, moeten de doelstellingen op het prestatiegebied kostenefficiëntie die in het herziene ontwerpprestatieplan van Roemenië zijn opgenomen, derhalve als verenigbaar met de Uniewijde prestatiedoelstellingen worden beschouwd.

Beoordeling van de herziene kostenefficiëntiedoelstellingen voor terminalluchtvaartnavigatiediensten

- (43) Wat betreft luchthavens die overeenkomstig artikel 1, leden 3 en 4, van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 binnen de werkingssfeer van die verordening vallen, heeft de Commissie haar beoordeling van doelstellingen voor en-route-kostenefficiëntie aangevuld met de beoordeling van de kostenefficiëntiedoelstellingen voor terminalluchtvaartnavigatiediensten, overeenkomstig punt 2.1, c), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.

- (44) In Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/728 heeft de Commissie haar bezorgdheid geuit over de doelstellingen inzake terminalkostenefficiëntie die Roemenië in het in 2021 ingediende ontwerpstatieplan heeft voorgesteld, en was zij van mening dat Roemenië die doelstellingen verder moest rechtvaardigen of neerwaarts moest herzien. De Commissie merkt echter op dat Roemenië die doelstellingen daarentegen voor de jaren 2022 en 2023 naar boven heeft bijgesteld, met inbegrip van een stijging van de bepaalde kosten in reële termen voor het jaar 2023.
- (45) De Commissie merkt op dat de tendens van de bepaalde terminaleenhedenkosten in Roemenië, namelijk +4,2 % in de loop van RP3, hoger blijft dan de tendens van de bepaalde en-route-eenhedenkosten van +0,8 % in de loop van RP3, en hoger blijft dan de werkelijke tendens van de bepaalde terminaleenhedenkosten van -3,1 % tijdens RP2. Bovendien is de tendens van de bepaalde terminaleenhedenkosten voor RP3 slechts marginaal verbeterd ten opzichte van het in 2021 ingediende ontwerpstatieplan van Roemenië, waarin een tendens van de bepaalde terminaleenhedenkosten van +4,3 % was vastgesteld.
- (46) In het licht van de overwegingen 44 en 45 concludeert de Commissie derhalve dat de herziene prestatiedoelstellingen van Roemenië inzake terminalkostenefficiëntie nog steeds aanleiding geven tot bezorgdheid. De Commissie herhaalt daarom haar standpunt dat Roemenië die doelstellingen neerwaarts moet herzien of een adequate motivering voor die doelstellingen moet verstrekken, ook voor de hogere bepaalde kosten voor het jaar 2023. Roemenië moet die bezwaren in verband met de vaststelling van zijn definitieve prestatieplan aanpakken overeenkomstig artikel 16, punt a), van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.

Beoordeling van de in artikel 11 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 bedoelde stimuleringsregelingen, ter aanvulling van de beoordeling door de Commissie van de capaciteitsdoelstellingen

- (47) Met betrekking tot punt 2.1, f), van bijlage IV van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 heeft de Commissie haar beoordeling van de capaciteitsdoelstellingen aangevuld met een evaluatie van de in artikel 11 van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 bedoelde stimuleringsregelingen. In dat opzicht heeft de Commissie onderzocht of de voorgestelde stimuleringsregelingen voldoen aan de inhoudelijke eisen van artikel 11, leden 1 en 3, van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.
- (48) In Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/728 heeft de Commissie geconcludeerd dat Roemenië zijn stimuleringsregeling voor het bereiken van de terminalcapaciteitsdoelstellingen zodanig moet herzien dat het maximale financiële nadeel als gevolg van die stimuleringsregeling wordt vastgesteld op een niveau dat tastbare gevolgen heeft voor de aan risico's onderhevige inkomsten. De Commissie merkt op dat Roemenië zijn stimuleringsregeling voor het bereiken van de terminalcapaciteitsdoelstellingen heeft herzien door het daaruit voortvloeiende maximale financiële nadeel vast te stellen op een niveau dat gelijk is aan 1 % van de bepaalde kosten. Met de herziening wordt tegemoetgekomen aan de bezwaren die de Commissie in Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/728 heeft geuit. De Commissie heeft geen verdere opmerkingen over de stimuleringsregelingen in het herziene ontwerpstatieplan van Roemenië.

CONCLUSIE

- (49) In het licht van al het voorgaande stelt de Commissie vast dat de prestatiedoelstellingen in het door Roemenië ingediende herziene ontwerpstatieplan verenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De prestatiedoelstellingen in het overeenkomstig Verordening (EG) nr. 549/2004 door Roemenië ingediende herziene ontwerpstatieplan, die in de bijlage bij dit besluit zijn opgenomen, zijn verenigbaar met de in Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/891 uiteengezette Uniewijde prestatiedoelstellingen voor de derde referentieperiode.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot Roemenië.

Gedaan te Brussel, 5 december 2022.

Voor de Commissie
Adina VĂLEAN
Lid van de Commissie

BIJLAGE

Prestatiedoelstellingen die zijn opgenomen in het overeenkomstig Verordening (EG) nr. 549/2004 door Roemenië ingediende herziene ontwerp prestatieplan en die verenigbaar zijn bevonden met de Uniewijde prestatiedoelstellingen voor de derde referentieperiode

PRESTATIEKERNGEBIED VEILIGHEID**Effectiviteit van het veiligheidsbeheer**

Roemenië	Doelstellingen met betrekking tot de effectiviteit van het veiligheidsbeheer, uitgedrukt als niveau van tenuitvoerlegging, variërend van EASA-niveaus A tot en met D			
Betrokken verlener van luchtvaartnavigatiediensten	Doelstelling inzake veiligheidsbeheer	2022	2023	2024
Romatsa	Veiligheidsbeleid en -doelstellingen	C	C	C
	Beheer van veiligheidsrisico's	C	C	D
	Veiligheidsborging	C	C	C
	Bevordering van de veiligheid	C	C	C
	Veiligheidscultuur	C	C	C

PRESTATIEKERNGEBIED MILIEU**Gemiddelde horizontale en-route vluchtefficiëntie van het werkelijke traject**

Roemenië	2022	2023	2024
Doelstellingen op het prestatiekerng gebied milieu , uitgedrukt als de gemiddelde horizontale en-route vluchtefficiëntie van het werkelijke traject	2,05 %	2,05 %	2,05 %

PRESTATIEKERNGEBIED CAPACITEIT**Gemiddelde en-route-ATFM-vertraging in minuten per vlucht**

Roemenië	2022	2023	2024
Doelstellingen op het prestatiekerng gebied capaciteit, uitgedrukt in minuten ATFM-vertraging per vlucht	0,04	0,04	0,04

PRESTATIEKERNGEBIED KOSTENEFFICIËNTIE**Bepaalde eenheidskost voor en-routeluchtvaartnavigatiediensten**

En-route heffingszone van Roemenië	2014 basis-waarde	2019 basis-waarde	2020-2021-1	2022	2023	2024
Herziene ontwerpdoelstellingen inzake en-route kostenefficiëntie , uitgedrukt als bepaalde en-route-eenheidskosten (in reële termen in prijzen van 2017)	165,00 RON	155,38 RON	298,87 RON	179,53 RON	163,47 RON	160,39 RON
	36,13 EUR	34,03 EUR	65,45 EUR	39,32 EUR	35,80 EUR	35,13 EUR